

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2021/036 van 24 september 2021

INLEIDENDE SAMENVATTING

Schooltoeslag – Uitschrijving (december) en (laattijdige) herinschrijving (na de kerstvakantie) op dezelfde school – Verhuis van korte duur vanuit asielzoekerscentrum

Inzake de laattijdige herinschrijving op dezelfde school ten gevolge van de korte verhuis van het gezin vanuit een asielzoekerscentrum, waarbij de bevoegde diensten een belangenafweging maakten om het kind uit te schrijven in december en het opnieuw in te schrijven na de kerstvakantie, meent de Geschillencommissie – rekening houdende met het doel van de schooltoeslag om in te zetten op de democratisering van het onderwijs voor minder begoede gezinnen - dat de herinschrijvingstermijn geduid wordt door tal van factoren waaronder de verblijfssituatie van het gezin en waarbij geenszins sprake is van spijbelgedrag.

OPGROEIEN REGIE
GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2021/036

24 september 2021

REPERTORIUMNR. GC/21/A0114

INZAKE : ....., wonende te
.....;

- Verzoekers –

In het kader van deze procedure vertegenwoordigd door

.....

- Gemachtigde-

TEGEN :

.....met maatschappelijke zetel te

.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door ..... namens verzoekers werd ingediend per e-mail d.d. 23 april 2021 bij de Geschillencommissie, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 15 maart 2021;

Gelet op de volmacht van verzoekers aan de gemachtigde d.d. 31 mei 2021;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 4 juni 2021 waarbij aan verzoekers en aan de gemachtigde de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 24 september 2021 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat de gemachtigde, noch verzoekers de zitting van 24 september 2021 bijwonen;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet op de zitting van 24 september 2021 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekers zijn de begunstigden voor hun drie kinderen en ontvangen op heden kinderbijslag/Groeipakket voor volgende kinderen:

- ..... (°.....2019);
- ..... (°.....2010);
- ..... (°.....2007).

Op 20 mei 2020 heeft verwerende partij provisioneel de schooltoeslag voor het kind ..... (°.....2007) voor het schooljaar 2019-2020 toegekend.

Uiteindelijk is gebleken dat het kind ..... op 1 december 2019 door haar school werd uitgeschreven en zij pas op 6 januari 2020 werd heringeschreven (in dezelfde school).

Gezien het kind niet binnen de 15 dagen opnieuw in een school was ingeschreven, heeft verwerende partij de schooltoeslag t.b.v. € 943,20 van verzoekers teruggevorderd bij beslissing van 15 maart 2021. Aangezien er nog een regularisatie/bijpassing kon gebeuren met betrekking tot een recht op sociale toeslag over de maand 02/2021 ten bedrage van € 249,69, bedroeg het openstaand saldo op 15 maart 2021 € 693,61. Dit saldo wordt door middel van maandelijkse inhoudingen a rato van 10% ingehouden op de latere betalingen van het Groeipakket/gezinsbijslag die het gezin nog ontvangt.

3. Standpunt van verzoekers:

Het verzoek d.d. 23 april 2021 van de gemachtigde luidde als volgt:

“..... kwam langs met de vraag waarom dit bedrag teruggevorderd wordt. Wat wij kunnen afleiden uit het, door u verstuurd document, is dat ..... van 01/02/2019¹-06/01/2020 niet ingeschreven was in een middelbare school.

Het gezin is op 01/12/2019 verhuisd van ..... naar ..... en op 06/01/2020 naar ..... Tijdens deze periode werd ..... niet ingeschreven in school, omdat er geen plaats was. .... zou deze boodschap gekregen hebben.

---

¹ Toevoeging door de Geschillencommissie: dit betreft een vergissing in het verzoek. .... was niet ingeschreven in het secundair onderwijs in de periode van 1 december 2019 tot 6 januari 2020.

Nu is mijn vraag of we deze terugvordering kunnen aanvechten door een bewijs op te vragen bij de school?"

Naar aanleiding van het antwoord van de Geschillencommissie d.d. 27 april 2021 waarin bijkomende informatie werd gevraagd en waarbij aan de gemachtigde werd meegedeeld dat het vrij staat alle nuttige documenten bij te brengen in het kader van de procedure voor de Geschillencommissie waarna de Geschillencommissie zal oordelen, antwoordde de gemachtigde per e-mail d.d. 17 mei 2021 het volgende:

"Meneer zou graag een procedure starten om deze terugvordering te herzien.

In bijlagen kan u de beslissing tot terugvordering vinden.

Daarnaast vroeg u naar de rijksregisternr van .....

Ik heb contact opgenomen met het OCMW waar het gezin destijds verbleef in het LOI voor korte tijd. Zij hadden samen besproken met de school dat het niet nuttig was om ..... naar school te sturen voor de korte termijn. Deze info kan u hieronder terugvinden:

Na enig opzoekingswerk, vond ik de email in bijlage omtrent de school van .....

Zij kwamen aan in ons LOI op 02/12/2019 en zijn terug vertrokken op 16/01/2020.

Gezien ..... toen OKAN onderwijs volgde in ..... en, dit niet meteen overgenomen kon worden in ..... ging ..... niet naar school in die periode.

In de OKAN klassen te ..... organiseerde men – in tegenstelling tot de school in ..... – wel examens in de school. .... zou dus meteen examens moeten afleggen in de school die haar onbekend is, de week daaropvolgend zou men enkel nog activiteiten doen.

In overleg met alle partijen, werd besloten om ..... niet in ..... in te schrijven.

In bijlage zal je zien, dat de school ook contact nam met jullie OCMW. Mogelijks zijn er daar dan ook nog contacten geregistreerd?

Ik heb destijds naar het kinderbijslagfonds gebeld, binnen de kinderbijslag was er geen invloed indien ..... die periode niet naar de school zou gaan.

Ik registreerde toen onderstaande in onze contacten omtrent desbetreffend contact :

->ongewettigde afwezigheden op school: potentieel gevolg voor KB?

Binnen dit kader kan er sowieso geen sanctie volgen vanuit KB. Er is immers een gewaarborgd recht op KB tot zolang zij op Belgisch grondgebied verblijven.

Er zou evenwel een sanctie kunnen volgen inzake studietoelage : bv. een deel moeten terugbetalen...

-> studietoelage voor mensen van andere origine is nog in onderzoek : hiervoor bellen is voorlopig zinloos, te meer het onduidelijk is of er effectief een sanctie zal volgen.

Volgens de medewerker is de kans weinig waarschijnlijk

Er zijn ook nog geen uitbetalingen geweest van KB : het dossier is nog in onderzoek. Voorlopig kunnen zij sowieso niet veel doen dus.

Het dossier zit momenteel in het kantoor te ..... : maar mogelijks zal dit nog doorgezonden worden aan kantoor ..... : afhankelijk van datum in behandeling

Zoals u kan zien, zijn er geen officiële documenten voor de beslissing om ..... niet naar school te laten gaan, maar wegens gegronde redenen kunnen we dit dus wel argumenteren:

Verhuis van korte duur van .....(asielzoekerscentrum, schoolgaand te .....) naar ..... (LOI) 02/12/19-16/01/20.

Examens december in OKAN-klas te .....

Kerstvakantie

Ook kan u bijgevoegd het mailverkeer terugvinden tussen de partijen. Ook hebben zij contact opgenomen of er problemen zouden komen met de studietoelage en het kindergeld.

Hopelijk levert dit voldoende informatie op, om de terugvordering in te trekken.”

Per e-mail d.d. 26 mei 2021 bezorgde de gemachtigde de beslissing van verwerende partij d.d. 15 maart 2021 met betrekking tot de terugvordering van de schooltoeslag voor het kind ..... voor het schooljaar 2019-2020.

4. Standpunt van de uitbetalingsactor:

Per e-mail d.d. 24 juni 2021 deelde verwerende partij het volgende standpunt mee:

“Op basis van de toen gekende gegevens heeft ..... op 20 mei 2020 de schooltoeslag betaald voor het kind ..... De pedagogische en de financiële voorwaarden waren voldaan, het gezin werd op 16 mei per brief geïnformeerd over de betaling van 943,3 euro. In deze brief wordt ook duidelijk verwezen naar een mogelijke regularisatie als het kind onvoldoende aanwezig was (zie bijlage).

Bij de controle achteraf is helaas gebleken dat ..... voor het schooljaar 2019-2020 ingeschreven was van 01/09/2019 tot 01/12/2019 en opnieuw van 06/01/2020 tot 31/08/2020. Er is dus een periode van meer dan 15 kalenderdagen tussen de uitschrijving en de nieuwe inschrijving (artikel 34,§1,3° van het Groeipakketdecreet).

De terugvordering van de onterecht betaalde schooltoeslag voor een bedrag van 943,3 euro werd op 15 maart 2021 betekend (zie bijlage). De inhoudingen gebeuren aan 10%, op dit ogenblik bedraagt het saldo nog 468,88 euro.

Op basis van de huidige gekende gegevens in het dossier zien wij geen mogelijkheid onze beslissing te herzien. .... handhaaft de beslissing van 15 maart 2021 tot terugvordering van 943,3 euro.”

5. Beoordeling in rechte:

5.1. Situering

De selectieve participatietoelage, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet². Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

---

² Het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (B.S. 31.07.2018)

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet³ bepaalt verder de referentiedatum om het recht op de schooltoeslag te onderzoeken:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8 te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

Uit de Memorie van Toelichting blijkt de ratio legis van de selectieve participatietoeslag als extra financiële ondersteuning voor de schoolkosten voor gezinnen met een beperkt inkomen als volgt:

“Dit is een jaarlijkse financiële tegemoetkoming om een bijdrage te leveren aan de democratisering van het onderwijs, en die onder bepaalde voorwaarden wordt toegekend aan de leerling ter ondersteuning van zijn deelname aan het onderwijs, of aan de student, bovenop de studietoelage ter ondersteuning van zijn deelname aan het hoger onderwijs.”

---

³ Volledigheidshalve kan hier gemeld worden dat artikel 25 werd gewijzigd door het decreet van 10 juli 2020 tot wijziging van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, met inwerkingtreding op 1 augustus 2020 voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen vanaf het schooljaar 2020-2021. Voordien luidde het artikel 25 als volgt: *“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.”*

In casu blijkt de betwisting tussen de partijen betrekking te hebben op de schooltoeslag betreffende het schooljaar 2019-2020 die wordt teruggevorderd omdat het kind ingeschreven was in een onderwijsinstelling voor secundair onderwijs tot 1 december 2019 en pas opnieuw werd ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs op 6 januari 2020 (waarbij verwerende partij in de betwiste beslissing aangeeft dat er maximum 15 kalenderdagen mogen zitten tussen een uitschrijving en een nieuwe inschrijving). Aangezien de betwisting tussen de partijen zich derhalve toespitst op de pedagogische voorwaarden, wordt daarom hierna enkel ingegaan op de pedagogische voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 2° Groeipakketdecreet).

5.2. Pedagogische voorwaarden: relevante decretale bepalingen

In het Groeipakketdecreet wordt inzake de pedagogische voorwaarden een onderscheid gemaakt naargelang het kind kleuteronderwijs, lager onderwijs of secundair onderwijs volgt.

Aangezien het verzoek van verzoekers gericht is tegen de terugvorderingsbeslissing betreffende hun dochter die schoolgaand is in het secundair onderwijs, worden hierna specifiek de pedagogische voorwaarden voor leerlingen in het secundair onderwijs geciteerd. De voorwaarden zijn evenwel vrij gelijklopend voor het lager onderwijs en kleuteronderwijs.

De pedagogische voorwaarden houden in dat de leerling moet ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling en voldoende aanwezig moet zijn. Bij uitschrijving uit een school moet de leerling opnieuw ingeschreven worden binnen de 15 kalenderdagen.

- **Voor het secundair onderwijs zijn deze voorwaarden als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:**

Artikel 32 Groeipakketdecreet:

“Een selectieve participatietoeslag secundair onderwijs kan worden toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs of aan een rechthebbende leerling die de leertijd zoals bedoeld in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap volgt in een door de Vlaamse Regering erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.”

Artikel 34 Groeipakketdecreet:

*“§1. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoeslag secundair onderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:
1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum als vermeld in artikel 32;
2° hij is ongewettigd afwezig geweest;
3° uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving uit een instelling voor secundair onderwijs of uit de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32 is hij niet opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32.*

In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie behaalde.

§ 2. Een leerling wordt tijdens een schooljaar geacht niet voldoende aanwezig te zijn als de leerling gedurende het schooljaar in kwestie 30 al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie 30, al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs of de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni.

§ 3. Een leerling in het secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs wordt geacht aanwezig te zijn wanneer deze tijdens de lessen of het werkplekleren daadwerkelijk aanwezig is of niet ongewettigd afwezig is.

Een leerling is ongewettigd afwezig wanneer deze problematisch afwezig is, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.

In afwijking van het tweede lid is een leerling die met een erkende leerovereenkomst of -verbintenis in het kader van de leertijd een opleiding volgt in een erkend en gesubsidieerd centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, onwettig afwezig wanneer deze problematisch afwezig is als vermeld in de uitvoeringsreglementering aangenomen door de Vlaamse Regering in het kader van de leertijd krachtens artikelen 58 en 59 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

§ 4. In afwijking van paragraaf 2, bepaalt de Vlaamse Regering het aantal halve schooldagen dat een leerling in het voltijds secundair onderwijs maximaal per schooljaar ongewettigd afwezig mag zijn, wanneer de onderwijsinstelling in kwestie overeenkomstig artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 augustus 2001 houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs, over een afwijkende uurregeling beschikt.”

- **De Memorie van toelichting verstrekt de volgende toelichting bij de voormelde artikelen 32 en 34 Groeipakketdecreet:**

Betreffende artikel 32 Groeipakketdecreet:

“Dit artikel bepaalt in welke secundaire scholen of welke centra leerlingen zich moeten inschrijven om een selectieve participatietoelage te krijgen. Er kan opnieuw verwezen worden naar de toelichting onder artikel 26.

(...)”

Betreffende artikel 34 Groeipakketdecreet:

“Net zoals het belangrijk is om leerlingen in het lager onderwijs van bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen en te houden (cf. artikel 30), geldt dit des te meer voor leerlingen in het secundair onderwijs, met inbegrip van leerlingen in het stelsel leren en werken.

Ten eerste dient de leerling uiteraard ingeschreven te zijn (en te blijven voor het ganse schooljaar).

Ten tweede mag de leerling niet te vaak ongewettigd afwezig zijn geweest. Dit wordt vastgesteld aan de hand van artikel 16, §§ 1, 2° tot en met 3 Decreet Studiefinanciering.

Ten derde moet de leerling die is uitgeschreven uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving in het secundair onderwijs opnieuw zijn ingeschreven in het secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32. In afwijking hiervan behoudt de leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is zijn toelage, op voorwaarde dat de leerling in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie reeds behaald had.

Het sanctioneringsmechanisme van het lager onderwijs is bijgevolg ook van toepassing in het secundair onderwijs.

(...)”

De schooltoeslag verschilt op juridisch vlak vrij sterk van het basisbedrag gezinsbijslagen.

Immers, het basisbedrag wordt op maandelijkse basis betaald naargelang al dan niet voor die maand voldaan is aan de toekenningsvoorwaarden.

De schooltoeslag kan bovenop het basisbedrag worden betaald als een selectieve financiële tussenkomst mits voldaan is aan specifieke en gerichte voorwaarden die de participatie aan het onderwijs financieel willen stimuleren. Het gaat om een eenmalig bedrag dat bij het begin van het schooljaar voorlopig wordt toegekend maar dat enkel als definitief verworven kan beschouwd worden als voldaan is aan bepaalde voorwaarden die zich nog moeten voltrekken: meer bepaald moet het kind dat ingeschreven is, nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar en dient het gedurende het schooljaar voldoende aanwezig te zijn geweest. Er is ook niet voorzien in de regelgeving dat de schooltoeslag proportioneel zou kunnen toegekend worden naargelang het aantal maanden van het schooljaar dat de jongere de pedagogische voorwaarden vervulde. Voldoet het kind aan het einde van het schooljaar niet meer aan alle gestelde voorwaarden, dan verliest het kind het volledige bedrag dat werd toegekend bij het begin van het schooljaar.

5.3. Administratieve praktijk

- **Elektronische gegevensuitwisseling:**

De elektronische gegevensuitwisseling tussen het departement Onderwijs en de uitbetalingsactoren die de uitbetalingsactoren toelaat het recht op de schooltoeslag automatisch te onderzoeken zonder een aanvraag van het gezin, is als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:

Artikel 36 Groeipakketdecreet:

“§1. Om het recht op en het bedrag van een selectieve participatietoeslag in het secundair onderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan het agentschap Opgroeien regie:

1° welke leerlingen in welk structuuronderdeel zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling of een centrum als vermeld in artikel 32;

2° de datum van inschrijving;

3° de datum van eventuele uitschrijving;

4° welke leerlingen ongewettigd afwezig zijn geweest als vermeld in artikel 34, § 2 tot en met § 4.

§2. Het agentschap Opgroeien regie meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoelagen secundair onderwijs ontvangt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegedeeld. De Vlaamse Regering bepaalt ook welke instellingen aan het agentschap Opgroeien regie moeten melden dat een leerling een interne leerling is en de wijze waarop ze dat moeten melden.”

De Memorie van toelichting betreffende artikel 36 Groeipakketdecreet verstrekt daarbij de volgende toelichting:

“Dit artikel bepaalt welke gegevens het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming moet meedelen aan Kind en Gezin, teneinde te kunnen nagaan of de leerling aan de decretale pedagogische voorwaarden van de selectieve participatietoelage secundair onderwijs voldoet en op welk bedrag een leerling recht heeft.

De uitbetalingsactoren zullen wat betreft de pedagogische gegevens, en de gegevens betreffende welke leerlingen in het 3de leerjaar van de 3de graad voltijds technisch of beroepssecundair zitten, en welke leerlingen secundair onderwijs en welke leerlingen het stelsel leren en werken volgen enkel rekening houden met de informatie die door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming wordt bezorgd aan Kind en Gezin.

Kind en Gezin dient aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoelagen secundair onderwijs ontvangen te melden, omdat het Ministerie deze informatie nodig heeft voor de financiering van de scholen.

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten volgens dewelke bovengenoemde informatie moet worden meegedeeld. De Vlaamse Regering bepaalt eveneens de wijze waarop aan Kind en Gezin wordt gemeld dat een leerling een interne leerling is en welke instellingen dit moeten melden: dit kan bv. het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, en het Agentschap Jongerenwelzijn zijn.

(...)”

- **Administratieve onderrichtingen:**

Uit de Toelichtingsnota nr.13 d.d. 3.12.2019 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket blijken de volgende administratieve onderrichtingen voor de uitbetalingsactoren inzake de wijze waarop zij het recht op de schooltoelage dienen vast te stellen aan de hand van de elektronische gegevens van het departement Onderwijs:

*“(…) Om na te gaan of de leerling onderwijs volgt in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde, of gesubsidieerde onderwijsinstelling kunnen de uitbetalingsactoren zich **enkel** baseren op de gegevens van Onderwijs. Als de gegevens uit de flux afkomstig van Onderwijs betwist worden, kan het dossier enkel aangepast worden op basis van verbeterde gegevens meegedeeld door Onderwijs. De uitbetalingsactoren dienen anomalieën dienaangaande te signaleren aan het team Kadaster/fluxen van Kind & Gezin.”*

"2.3. Secundair Onderwijs en leerlingen van de opleiding verpleegkunde in het hoger beroepsonderwijs (HBO5-verpleegkunde)

De rechthebbende leerling in het secundair onderwijs en HBO5-verpleegkunde moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- ingeschreven zijn in secundair onderwijs of in HBO5-verpleegkunde;
- gerechtigd zijn om secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde te volgen;
- leeftijdsvoorwaarde: ≤ 22 jaar in het schooljaar; in het schooljaar 2020/2021 is dat: leeftijd ≤ 22 jaar voor of op 31 augustus 2021. Uitzondering: er geldt geen leeftijdsgrens voor rechthebbende leerlingen die onderwijs volgen in het buitengewoon secundair onderwijs of die HBO5-verpleegkunde volgen;
- voldoende aanwezig zijn in het lopende of voorafgaande schooljaar, d.w.z. minder dan 30, al dan niet gespreide, halve schooldagen ongewettigd afwezig per schooljaar;
- bij verandering van school mag er niet meer dan 15 kalenderdagen verschil zijn tussen de uitschrijving in de vroegere school en de inschrijving in de nieuwe school.

Indien de leerling 2 schooljaren op rij meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig was op school wordt de schooltoeslag voor het 2^e schooljaar teruggevorderd. Echter wanneer de leerling op 30 juni 2021 niet meer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs, maar in de loop van het schooljaar 2020/2021 zijn kwalificatie behaalde, behoudt hij zijn recht op schooltoeslag voor het schooljaar 2020/2021.

De term "kwalificatie" op zich heeft een brede betekenis en moet binnen het Groeipakketdecreet naar de geest van de vroegere terminologie "opleiding voltooid" geïnterpreteerd worden bij uitschrijving vóór 30/6

- In aanmerking te nemen als 'kwalificatie' voor behoud schooltoeslag:
  - diploma over volledig voltooide opleiding (eind-onderwijskwalificatie) => voor onderwijsvormen waar een beroepskwalificatie aan vasthangt, dient zowel de onderwijskwalificatie als de beroepskwalificatie te worden behaald.
  - eindbewijzen voor onderwijsvormen 1 en 2 van het buitengewoon secundair onderwijs (BuSo):
    - "maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving met ondersteuning"
    - "maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving met ondersteuning én arbeidsdeelname in een omgeving met ondersteuning"
- NIET in aanmerking te nemen:
  - deeltkwalificaties
  - beroepskwalificaties
  - kwalificaties behaald bij de Examencommissie

2.3.1. Gegevensvergaring in de automatische procedure en in de manuele alarmbelprocedure

De inschrijving in het secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde blijkt uit de (maandelijke) dump Inschrijvingen van "Onderwijs", alsook uit de schoollnschrijvingen_Attest17 tot 25 jaar.

Uit deze dump van Onderwijs zal ook blijken of de leerling bij verandering van school in de loop van het schooljaar tijdig (binnen 15 kalenderdagen) opnieuw ingeschreven is in een andere school. Als de leerling ingeschreven is dient ook te worden aangenomen dat hij gerechtigd is om secundair onderwijs te volgen.

Of de leerling voldoende aanwezig was op school blijkt uit de consultatiestroom "Aanwezigheden" van Onderwijs. Via de dump & consultatiestroom van Onderwijs worden de problematische afwezigheden meegedeeld."

5.4. Toegepast op het voorliggende dossier

In casu blijkt uit de gegevens van de flux afkomstig van het departement Onderwijs dat het kind ..... werd uitgeschreven op 1 december 2019 en opnieuw in een erkende schoolinstelling werd ingeschreven op maandag 6 januari 2020 (= 1^e schooldag volgend op de kerstvakantie van het schooljaar 2019-2020).

Bijgevolg werd het kind dus niet binnen 15 kalenderdagen na de uitschrijving opnieuw in een erkende schoolinstelling ingeschreven.

De Geschillencommissie stelt dat de verwerende partij op basis van de beschikbare gegevens dan ook correct de wettelijke bepalingen en de administratieve onderrichtingen heeft toegepast.

De Geschillencommissie merkt daarbij echter het volgende op:

Het gezin is afkomstig uit .....: verzoekers werden in november 2019 erkend als vluchteling. Zij waren in volgende periodes op de volgende adressen ingeschreven:

- Van 29 november 2018 tot 2 december 2019: .....
(asielzoekerscentrum);

- Van 2 december 2019 tot 15 januari 2020: ..... (dit betreft het verblijf in LOI⁴);

- Van 15 januari 2020 tot op heden: .....

Het kind ..... was in volgende periodes ingeschreven in volgende onderwijsinstellingen:

- Schooljaar 2018-2019 - Van 26 november 2018 tot 31 augustus 2019: .....
(6de leerjaar lager onderwijs);

- Schooljaar 2019-2020 - Van 1 september 2019 tot 1 december 2019 en van 6 januari 2020 tot 31 augustus 2020: ..... (Onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers secundair onderwijs);

- Schooljaar 2020-2021 – Van 1 september 2020 tot 31 augustus 2021: .....
(1^e leerjaar secundair onderwijs)

- Schooljaar 2021-2022 - Van 1 september 2021 (huidig schooljaar): .....
(2^e leerjaar secundair onderwijs)

Het probleem situeert zich bijgevolg in het schooljaar 2019-2020, waar ..... uitgeschreven werd op 1 december 2019 en slechts opnieuw ingeschreven werd op 6 januari 2020.

De gemachtigde haalde daarvoor volgende redenen aan:

---

⁴ Een kleinschalig opvanginitiatief voor asielzoekers, georganiseerd door een OCMW en gefinancierd door de federale overheid.

- Er volgde een verhuis van het gezin van het asielcentrum in ..... naar een LOI-verblijf in ..... begin december 2019, waardoor het voor ..... niet langer mogelijk was om naar school te gaan in ..... Zij werd daar dan ook uitgeschreven, aangezien het op dat ogenblik nog niet duidelijk was waar het gezin uiteindelijk zou gaan wonen;
- Er werd door het OCMW van ..... contact opgenomen met een school in ..... (.....) waar door deze laatste gemeld zou zijn dat het niet zinvol was om de inschrijving van ..... te voltooien gelet op de zeer korte periode dat het kind er school zou lopen. Er zouden in de week van 9 december examens op de planning staan (wat niet het geval was in de school in ..... waar ..... schoolliep en wat niet aangeraden was voor ..... om onmiddellijk examens te moeten afleggen in een nieuwe school), in de week van 16 december zouden er geen lessen meer doorgaan, enkel nog activiteiten en de week van 23 december begon de kerstvakantie;
- Er werd een appartement gevonden voor het gezin en begin januari 2020 keerden zij terug naar ..... werd op 6 januari 2020 (de eerste schooldag na de kerstvakantie) opnieuw ingeschreven in het secundair onderwijs te .....

Uit contacten van de gemachtigde met het OCMW te ..... zou ook het volgende gebleken zijn:

“Ik heb destijds naar het kinderbijslagfonds gebeld, binnen de kinderbijslag was er geen invloed indien ..... die periode niet naar de school zou gaan.

Ik registreerde toen onderstaande in onze contacten omtrent desbetreffend contact :

->ongewettigde afwezigheden op school: potentieel gevolg voor KB?

Binnen dit kader kan er sowieso geen sanctie volgen vanuit KB. Er is immers een gewaarborgd recht op KB tot zolang zij op Belgisch grondgebied verblijven.

Er zou evenwel een sanctie kunnen volgen inzake studietoelage : bv. een deel moeten terugbetalen...

-> studietoelage voor mensen van andere origine is nog in onderzoek : hiervoor bellen is voorlopig zinloos, te meer het onduidelijk is of er effectief een sanctie zal volgen.

Volgens de medewerker is de kans weinig waarschijnlijk

Er zijn ook nog geen uitbetalingen geweest van KB : het dossier is nog in onderzoek. Voorlopig kunnen zij sowieso niet veel doen dus.”

Gelet op het voorgaande stelt de Geschillencommissie het volgende.

Er werden reeds een aantal verzoeken aan de Geschillencommissie gericht tegen beslissingen van uitbetalingsactoren tot terugvordering of weigering van de toekenning van de schooltoeslag na een laattijdige (her)inschrijving in een erkende schoolinstelling of na de vaststelling dat het aantal toegelaten ongewettigde afwezigheden overschreden werd.

De Geschillencommissie verwijst hierbij in het bijzonder naar haar beslissingen nr. 2020/025 en nr. 2021/030 waarbij de Geschillencommissie na diverse overwegingen heeft besloten dat er alsnog een schooltoeslag voor het desbetreffende schooljaar diende te worden toegekend.

- Beslissing van de Geschillencommissie nr. 2020/025:

“Uit de argumentatie die de verwerende partij verstrekke, blijkt dat er op basis van de beschikbare elektronische gegevensfluxen (met gegevens afkomstig van Onderwijs) en de wijze waarop de decretaal vereiste gegevens om de schooltoeslag toe te kennen, zijn geprogrammeerd in de betalingsapplicatie, de verwerende partij geen schooltoeslag kan toekennen (cf. Centraal staat hierbij het belang dat de wetgever hecht om de kinderen meteen bij de start van het schooljaar op de banken te krijgen en hen daar te houden (zie memorie van toelichting art 30 bij het Groeipakketdecreet). Vandaar dat we kunnen besluiten dat de inschrijving zich moet situeren bij het begin van het schooljaar of minstens binnen de 15 kalenderdagen erna. (...)

De Geschillencommissie stelt verder aan de hand van de historiek van de schoolinschrijvingen (via de gegevensbank KRING) vast dat de kinderen voor wie de schooltoeslag werd geweigerd, allen veranderden van school en dus in het schooljaar 2020-2021 startten op een nieuwe school. Zoals de verzoekster aangeeft in haar verzoekschrift, werden de kinderen pas laattijdig ingeschreven omdat de gezondheidsrisico's voor hun broer te groot waren, waardoor de kinderen omwille van medische redenen niet in de mogelijkheid waren zich in te schrijven, aldus geattesteerd door de behandelende arts.

De verwerende partij verwijst ook naar de Memorie van toelichting bij de toepasselijke bepalingen van het Groeipakketdecreet waaruit blijkt dat het de bedoeling is om kinderen van bij de start van het schooljaar te laten deelnemen aan het onderwijs.

“Net zoals het belangrijk is om leerlingen in het lager onderwijs van bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen en te houden (cf. artikel 30), geldt dit des te meer voor leerlingen in het secundair onderwijs, met inbegrip van leerlingen in het stelsel leren en werken. (...)

Het is belangrijk om kinderen meteen bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen én hen daar te houden. De selectieve participatietoeslag speelt hierin een rol van betekenis, net zoals voorheen de schooltoelage deed, door het recht op de selectieve participatietoeslag te koppelen aan enerzijds de schoolinschrijving en anderzijds de voldoende aanwezigheid. De leerling dient telkens aan beide voorwaarden te voldoen.”

In die zin stelt de Geschillencommissie vast dat de toekenning van de schooltoeslag geconceptualiseerd is als een incentive doordat de schooltoeslag een selectieve participatietoeslag is, d.w.z. niet onvoorwaardelijk zoals de basisgezinsbijslag maar selectief (nl. enkel voor de kinderen die ingeschreven zijn bij een erkende onderwijsinstelling en voldoende aanwezig zijn).

Die incentive, in het licht van de democratisering van het onderwijs en om spijbelgedrag tegen te gaan, blijkt ook zeer duidelijk uit de volgende passages in de Conceptnota en de Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet:

- **Conceptnota:**

“Naast het onvoorwaardelijke luik van het groeipakket, integreren we een derde pijler. Deze derde pijler bevat een universeel gedeelte en een selectief gedeelte. Via deze derde pijler geven we verder vorm aan een geïntegreerd gezinsbeleid waarbij we ook inzetten op gerichte acties in het kader van het bevorderen van de participatie van kinderen aan het maatschappelijk leven in functie van het vergroten van hun ontwikkelingskansen. Primordiaal hierbij is de participatie aan kinderopvang en onderwijs.

(...)

Het selectieve gedeelte is belangrijk in het kader van de kinderarmoede.

(...)

Voor kansarme ouders kan het financiële aspect in het bijzonder een drempel vormen om hun kind naar school te laten gaan. Dit blijkt ook uit recent onderzoek van de OESO (Reviews of School Resources, december 2015). De onderwijskosten die een school doorrekent aan de ouders, onder andere voor boeken, worden als criterium belangrijker naarmate de sociaal-economische status van de ouders lager is. Hetzelfde geldt voor betalingsfaciliteiten die de school voorziet, zoals gespreide betaling van schoolfacturen. Het Netwerk tegen Armoede pleit ervoor dat elke leerling les moet kunnen volgen in een school met een pedagogische project dat best aansluit bij zijn/haar talenten, kostenverschillen mogen dat niet in de weg staan.

De vroegere schooltoelagen worden omgevormd tot een selectieve participatietoelage en worden budgettair nog versterkt. Ze komen bovenop de universele participatietoelagen. De inkomensgrenzen zullen zo vastgelegd worden dat het aandeel van de populatie die in aanmerking komt voor een schooltoelage zeker niet daalt. De doelgroep van de schooltoelage blijft behouden, evenals de huidige inschrijvings- en aanwezigheidsvoorwaarden van toepassing in de schooltoelagen.

(...)

Aan kwetsbare gezinnen met kinderen uit lager- en secundair onderwijs, geven we in september en februari ook een extra selectieve participatietoelage (financiële stimulans om de extra kosten te kunnen dragen) als hun kinderen ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling (via DISCIMUS is gegevensuitwisseling over bv. Inschrijvingen mogelijk – beleidsbrief Onderwijs 2015-2016). De inkomensgegevens van de gezinnen zullen al aanwezig zijn in het kader van de inkomensgerelateerde toeslag binnen de kinderbijslag, waardoor de toelage in grote mate automatisch zal kunnen toegekend worden (en er dus minder kans is op non-take-up).

Deze toeslag kan variëren inzake bedrag onder andere naargelang het kind ouder wordt, aangezien de studiekosten in het secundair onderwijs merkbaar hoger zijn dan in het lager onderwijs (respectievelijk gemiddeld €1.250 versus €400 per jaar). (...)

- **Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet:**

“Eenzijds wordt voorzien in selectieve participatietoelagen, zijnde financiële tegemoetkomingen aan leerlingen of studenten om hun deelname aan het onderwijs te ondersteunen. De selectieve participatietoelagen zijn een vorm van (financiële en sociale) bijstand aan deze kinderen, die wordt toegekend rekening houdend met de toestand van het gezin op het vlak van de inkomsten.

(...)

De selectieve participatietoelage, als maatregel van gezinsbeleid, ondersteunt op die manier de democratisering van het onderwijs en beoogt personen die het financieel minder gemakkelijk hebben, te ondersteunen en op die manier, voor de betrokken rechthebbende leerling, maximale kwalificatiekansen en ontplooiingsmogelijkheden in het onderwijs te creëren.

(...)

Om te bepalen of een leerling recht heeft op studiefinanciering, geldt de financiële draagkracht van het gezin waartoe de leerling behoort, als referentie. De selectieve participatietoelagen beogen de leerling financieel te ondersteunen bij zijn school- en studiekosten om op die manier de leerling toe te laten deel te nemen aan onderwijs, wat de democratisering van het onderwijs ten goede komt. (...)

Op basis van de voorgaande passages uit de Conceptnota en de Memorie van toelichting stelt de Geschillencommissie vast dat naast de voormelde incentive om spijbelgedrag tegen te gaan, ook zeer sterk blijkt dat de Vlaamse decreetgever wil inzetten op de democratisering van het onderwijs en wil

vermijden dat een financiële drempel het de gezinnen zou bemoeilijken om hun kinderen naar school te laten gaan, omwille van de schoolkosten (aankoop boeken, ...) zeker in het secundair onderwijs.

De Geschillencommissie stelt vast dat uit het voorliggende verzoekschrift allesbehalve blijkt dat de laattijdige inschrijving van de kinderen ..... zou gelegen zijn in spijbelgedrag. De laattijdige inschrijving is daarentegen gebeurd buiten de wil van de ouders en de kinderen om, omdat het om medische redenen zo werd voorgeschreven door de behandelende arts met een attest d.d. 18.11.2020.

Daarbij stelt de Geschillencommissie vast dat voor de kinderen een geldige schoolinschrijving voorhanden is zoals het Groeipakketdecreet vereist en dat de afwezigheid van de kinderen op school in de periode september-oktober 2020 gedekt wordt door een medisch attest.

De situatie van overmacht waarin het gezin zich bevond door de vergaande gevolgen van een wereldwijde gezondheids crisis (COVID-19-virus) die in onze maatschappij tot tal van strenge maatregelen noopte om in het bijzonder personen die tot een risicogroep behoren te beschermen, is zeer duidelijk aangezien in het gezin ..... het risico op een besmetting voor de broer van de schoolgaande kinderen, ..., gelet op zijn gezondheidstoestand, te groot werd geacht door de behandelende geneesheer.

Rekening houdende met de teneur van de uitzonderlijke gezondheids crisis, het medisch attest dat de laattijdige inschrijving van de kinderen ..... wettigt en verklaart, de situatie van overmacht van het gezin waarbij absoluut geen sprake was van spijbelgedrag, alsook het opzet (zoals blijkt uit de voormelde passages van de Conceptnota en de Memorie van toelichting) dat de schooltoeslag bedoeld is om de financiële kosten voor schoolgaande kinderen te dragen en zo de democratisering van het onderwijs te faciliteren, meent de Geschillencommissie dat in casu het doel van de wetgever niet zou bereikt worden indien de schooltoeslag geweigerd zou worden op basis van de beschikbare elektronische gegevensfluxen waarbij louter de laattijdige inschrijving blijkt maar niet de (gewettigde) reden erachter.

Een situatie van overmacht zoals in casu gewettigd door een medisch attest kan namelijk in de huidige programmatie van de gegevensfluxen en de Groeipakketapplicatie (betalingsapplicatie) niet ingevoerd worden. Dit blijkt ook zo voor de jongere kinderen ..... (lager onderwijs): hoewel de inschrijving van de kinderen retroageerde tot 1 september 2020 (in acht genomen het medisch attest dat de afwezigheidsperiode september-oktober 2020 dekte), bleef dit in de groeipakketapplicatie toch geregistreerd als een laattijdige inschrijving op de datum dat de inschrijving werd ingevoerd door de school.

Dit alles neemt niet weg dat de verwerende partij geen andere keuze had dan zich te baseren op de beschikbare elektronische gegevens aangezien in de administratieve onderrichtingen uitdrukkelijk is bepaald dat de uitbetalingsactor enkel rekening kan houden met die gegevens.

Verder bemerkt de Geschillencommissie dat een medisch attest wel aanvaard wordt ter rechtvaardiging van afwezigheidsdagen tijdens het schooljaar (zie artikel 34, §2 Groeipakketdecreet) en het inconsistent lijkt dat een medisch attest niet de laattijdige opstart van een schooljaar zou kunnen rechtvaardigen.

Ten slotte merkt de Geschillencommissie op dat de situatie waarbij door het COVID-19-virus de schoolgaande kinderen de gezondheidssituatie van hun broer als risicopatiënt ernstig zouden kunnen in gevaar brengen, uiteraard zeer uitzonderlijk is en eigen aan de besmettingsgraad van het COVID-19-virus, en het daardoor ook moeilijk kon voorzien zijn in het Groeipakketdecreet.

(...)

*Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk en **gegrond** is, in die zin dat er recht is op een selectieve participatietoeslag voor de kinderen ..... in de mate dat voldaan is aan de overige (financiële) toekenningsvoorwaarden voor de selectieve participatietoeslag.”*

- Beslissing van de Geschillencommissie nr. 2021/030:

“De door verzoekster weergegeven versie van de feiten strookt met de medische stukken die door haar worden bijgebracht.

Hoewel de uitbetalingsactor strikt genomen een correcte beslissing heeft genomen door de schooltoeslag terug te vorderen aangezien het toegelaten aantal onwettige afwezigheden was overschreden, meent de Geschillencommissie dat de vraag kan gesteld worden in welke mate die beslissing coherent is met de ratio legis van de pedagogische voorwaarden inzake de schooltoeslag. De Geschillencommissie meent namelijk dat de ratio legis van het beperkt aantal toegelaten onwettige afwezigheden er volgens de Memorie van toelichting in gelegen is om ‘de jongeren op de schoolbanken te houden’ met de schooltoeslag als een financiële incentive om dit maximaal te verwezenlijken. Hiertoe werd een criterium van 30 halve schooldagen tijdens het schooljaar in kwestie en het voorafgaande schooljaar vastgesteld.

In het voorliggende dossier heeft ..... die norm – ondanks zijn aanhoudende gezondheidsproblemen met grote vermoeidheid als zeer kenmerkend symptoom van de ziekte van Lyme – slechts zeer miniem overschreden, namelijk een overschrijding met 3 halve dagen in het schooljaar 2018-2019 en een overschrijding met 2 halve dagen in het schooljaar 2019-2020.

Hoewel de vastgestelde standaardnorm dus wel degelijk blijkt te zijn overschreden – zij het minimaal – lijkt de oorzaak voor die overschrijding duidelijk in de medische aandoening van ..... te liggen, namelijk een zeer preciaire gezondheidstoestand waarvan de symptomen en de behandeling van langdurige aard zijn. Spijbelgedrag lijkt hier echter helemaal niet aan de orde te zijn: uit de details in het verzoekschrift en de bijgevoegde stukken blijkt dat de ouders er alles aan doen om hun zoon zo veel mogelijk naar school te laten gaan opdat hij toch nog een deel van de lessen zou kunnen volgen en dat zij ook herhaaldelijk naar oplossingen hebben gezocht (bvb. het opstarten van Bednet, ... naar een internaat laten gaan, ...).

Verzoekster geeft hierbij ook als motivering voor de ongewettigde afwezigheden aan dat het niet altijd evident was om voor losse dagen waarop ..... te vermoeid was om naar school te gaan, telkens bij de dokter langs te gaan voor een medisch attest. Er wordt wel een doktersattest d.d. 21 maart 2021 bijgebracht, waarin de dokter attesteert dat ..... omwille van gezondheidsredenen niet in staat was om alle lessen bij te wonen in de periode van 2018 tot 2020. Dat toont ook aan dat de problematiek van ..... bij de huisdokter gekend is en dat de oorzaak van de afwezigheden wel degelijk het gevolg is van zijn medische situatie.

De Geschillencommissie meent dat de medische situatie van het kind ..... beschouwd kan worden als overmacht in die zin dat de specifieke gezondheidssituatie van ....., gekenmerkt door aanhoudende buitensporige vermoeidheid, van die aard was dat ze buiten de wil van het kind (en de ouders) om ertoe heeft geleid dat ..... niet normaal op regelmatige wijze aan het schoolleven kon deelnemen en dat het wettigen van de punctuele afwezigheidsdagen in het schooljaar 2018-2019 en het schooljaar 2019-2020 via een doktersattest ook niet evident was gelet op de aard van de symptomen van de ziekte van Lyme, en de jongere zodoende door zijn uitzonderlijke medische situatie niet heeft kunnen voldoen aan de standaardnorm voor ongewettigde afwezigheden, waarbij evenwel zeker geen sprake is van spijbelgedrag maar daarentegen de nodige inspanningen werden geleverd om de jongere net wel zo veel als mogelijk naar school te laten gaan.

(...)

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

*Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekende partij ontvankelijk en **gegrond** is in die zin dat er recht is op de selectieve participatietoelage voor het kind ..... voor het schooljaar 2019-2020 ;”*

De Geschillencommissie heeft bij bovengenoemde casuïstiek binnen haar appreciatiebevoegdheid rekening gehouden met de specifieke omstandigheden die hebben geleid tot een laattijdige (her)inschrijving of gewettigde afwezigheden in het licht van de vaststelling dat de schooltoelage is geconceptualiseerd als een incentive in het licht van de democratisering van het onderwijs en om spijbelgedrag tegen te gaan.

In casu kan in het licht van deze incentive worden vastgesteld dat de laattijdige herinschrijving niet als spijbelgedrag kan worden aanzien vermits de laattijdige herinschrijving uitsluitend het gevolg is van de korte verhuis van het gezin voor de duur van één maand van het asielzoekerscentrum te ..... over een LOI te ..... naar een eigen appartement te ..... met inbegrip van de overbrugging van de kerstvakantie van het schooljaar 2019-2020, waarbij de aangezochte school in ..... aangaf dat het niet zinvol was om de inschrijving te voltooien voor een dergelijke korte periode. Mogelijks is het voor scholen ook niet evident om een kind in te schrijven maar het dan niet deel te laten nemen aan de schoolactiviteiten op dat moment, namelijk in casu de examens (die op de vorige school niet voorzien waren in het OKAN-traject).

Daarbij dient opgemerkt te worden dat het gezin vermoedelijk geen inspraak had bij het verblijf in LOI te ....., maar dat dit werd ingegeven door de plaats die op dat ogenblik beschikbaar was voor het gezin. Bovendien blijkt ook dat er wel degelijk stappen ondernomen werden door de ondersteunende diensten om het kind ..... onmiddellijk in te schrijven in een secundaire onderwijsinstelling in ....., gelet op de verhuis van het gezin, maar dat dit uiteindelijk niet gebeurde omdat de school te ..... aangaf dat dit niet nuttig zou zijn (gelet op de korte periode dat het gezin in ..... verbleef en waarbinnen er geen lessen meer werden georganiseerd gelet op de examens en de kerstvakantie zelf).

De Geschillencommissie stelt ook vast dat uit de stavingsstukken blijkt dat er wel degelijk door de professionelen van de betrokken ondersteunende diensten, een afweging werd gemaakt op basis van de info van de betrokken school, de specifieke situatie van het gezin met de nakende verhuis, de onduidelijkheid over de precieze verhuisdatum, en de contactname met verwerende partij (waaruit eerder kon worden afgeleid dat er wellicht geen implicaties zouden zijn, maar de kwestie voor buitenlanders nog in onderzoek was op dat moment en er geen uitsluitsel kon gegeven worden over het al dan niet impact hebben op de schooltoelage).

De Geschillencommissie meent dat het gezin in deze context niet het slachtoffer mag zijn van deze situatie waarin een schoolinstelling wellicht onbewust voorbijgaat aan de impact die de niet-inschrijving kan hebben op het recht op de schooltoelage maar vanuit haar gezichtsveld (cf. nakende

examenperiode en mogelijks kort verblijf in de school van de leerling) adviseerde om het kind niet in te schrijven.

De Geschillencommissie meent dat de volledige terugvordering van de schooltoeslag die diende om de kosten van het schooljaar te dragen voor de specifieke doelgroep van de schooltoeslag (nl. gezinnen met een laag inkomen) dan een vrij zware financiële sanctiëring is voor het gezin dat louter het advies van een schoolinstelling en de betrokken hulpverleners van de ondersteunende diensten heeft gevolgd, waarbij hen niet werd gewezen op de mogelijke negatieve gevolgen daarvan (waarover zelfs de uitbetalingsactor op dat moment geen uitsluitel kon geven). Het gezin zal de schooltoeslag reeds besteed hebben aan de schoolbenodigdheden en schoolboeken, d.w.z. kosten die hoe dan ook gemaakt zijn, ook al was het kind gedurende een korte periode (waarvan 2 weken kerstvakantie) niet ingeschreven en waarbij het bovendien onmiddellijk na de kerstvakantie opnieuw in dezelfde school werd ingeschreven.

De vraag is dan ook in welke mate de strikte pedagogische vereisten in het kader van het doel van de schooltoeslag om in te zetten op de democratisering van het onderwijs voor minder begoede gezinnen, in casu hun doel niet dreigen voorbij te schieten. De Geschillencommissie meent immers dat het hier ook niet lijkt te gaan om spijbelgedrag; de uitschrijving is louter het gevolg van de overgang van het gezin van een asielzoekerscentrum over een LOI naar een eigen woning, waarbij ook uit de teneur van de stavingsstukken blijkt dat de ondersteunende diensten ook steeds voor ogen hadden dat het kind niet te lang school zou missen en hierbij de diverse belangen hebben afgewogen (cf. *“Zij werd inderdaad uitgeschreven aangezien we niet wisten of ze zeker zou terugkomen.”* en *“Aldaar adviseerde ze mij dat, gelet op de zeer korte periode, niet zinvol is om de inschrijving te voltooien.”* alsook *“Ik heb me inderdaad ook al afgevraagd of het nut heeft haar in een andere school in te schrijven als ze zeker in januari zouden verhuizen. Anderzijds is elke week school die er gemist wordt, wel een kans minder om Nederlands te leren. Wanneer kunnen zij er terecht in januari.”*).

Bij dit alles lijkt het ook niet zo evident of in het belang van het kind om een ..... meisje uit een vluchtelingengezin dat pas sinds november 2018 in België verblijft, voor enkele weken in te schrijven op een nieuwe school wanneer de bedoeling eerder lijkt te zijn om haar terug in te schrijven op dezelfde school zodra het gezin verhuisd was. Het lijkt eerder een logische beslissing te zijn geweest van de betrokken diensten.

Naast het feit dat verwerende partij op het moment van de bevraging geen uitsluitel kon geven en vaag bleef over de mogelijke impact, wijst de Geschillencommissie er ook op dat in de brief tot toekenning van de schooltoeslag er wel wordt gewezen op de vereiste dat het kind voldoende aanwezig moet zijn op school, maar er geen melding wordt gemaakt van de maximale termijn van 15 dagen tussen een uitschrijving en een nieuwe inschrijving. De vermelding dat het kind voldoende aanwezig moet zijn, slaat overigens eerder op het maximumaantal (ongewettigde) afwezigheidsdagen, zo blijkt ook uit de administratieve onderrichtingen in de voormelde toelichtingsnota nr. 13.

De Geschillencommissie meent dat de maximumtermijn van 15 dagen tussen een uitschrijving en een nieuwe inschrijving een standaardnorm is vanuit de ratio legis om de leerlingen op de schoolbanken te houden zoals blijkt uit de Memorie van toelichting. Hierbij is de wetgever er wellicht van uitgegaan dat de administratieve formaliteiten in normale omstandigheden een dergelijke periode in beslag kunnen nemen. In dit dossier beschikt de Geschillencommissie evenwel over heel wat elementen die de (vrij beperkte) overschrijding van de herinschrijvingstermijn duiden. De verblijfssituatie van het gezin blijkt daarbij zeker niet die van een standaardgezin.

Gelet op de appreciatiebevoegdheid van de Geschillencommissie (*“...conform de conceptualisering van de Geschillencommissie in het kader van het Groeipakketdecreet stelt dit de Geschillencommissie*

in staat om het Groeipakketdecreet ook te toetsen aan de geest van de wet, zodanig dat ongewenste of niet beoogde effecten van het Decreet Groeipakket kunnen worden opgespoord en er hieraan desgevallend kan worden geredieerd met het oog op het verzekeren van de coherente toepassing van het Groeipakketdecreet.” – cf. supra) beslist de Geschillencommissie het verzoek van verzoekers ontvankelijk en gegrond te verklaren waarbij voor recht wordt gezegd dat er voor het kind ..... een schooltoeslag kan worden toegekend voor het schooljaar 2019-2020 en de terugvordering bij beslissing van verwerende partij d.d. 15 maart 2021 dient te worden geannuleerd.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekers ontvankelijk en **gegrond** is in die zin dat er voor het kind ..... een schooltoeslag kan worden toegekend voor het schooljaar 2019-2020 en de terugvordering bij beslissing van verwerende partij d.d. 15 maart 2021 dient te worden geannuleerd;

Aldus uitgesproken te Brussel op **24 september 2021**;

De commissie was samengesteld uit :

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw May-Li Marchand (Parentia).

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te .....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens

Door toepassing van het Decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wijzigt vanaf 18 april 2019 de naam van 'Kind en Gezin' in 'Opgroeien regie'.

De taken en opdrachten van het agentschap Kind en Gezin worden integraal overgenomen.

Vanaf de inwerkingtreding van het vermelde decreet van 1 maart 2019 wordt op alle officiële documenten de benaming 'Opgroeien regie' gebruikt.

De benaming Kind en Gezin wordt nog behouden in communicatie naar de ouders en voorzieningen om de herkenbaarheid en continuïteit van de dienstverlening te behouden.